

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 000455 10 Кж 3
Бања Лука, 28.9.2010. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, мр Вељка Икановића као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибич, у кривичном предмету против оптуженог Р. С., због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби окружног тужиоца у Добоју, изјављеној против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 00455 09 К од 04.3.2010. године, у сједници вијећа којој су присуствовали републички тужилац мр Ненад Врањеш, оптужени и његов бранилац, адвокат М. Р. из Д., донио је 28.9.2010. године

П Р Е С У Д У

Одбија се, као неоснована, жалба окружног тужиоца у Добоју и потврђује пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 00455 09 К од 04.3.2010. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 00455 09 К од 04.3.2010. године, оптужени Р. С. је на основу члана 298. тачка б) Закона о кривичном поступку - Пречишћени текст (у даљем тексту ЗКП), ослобођен од оптужбе због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту КЗ РС).

На основу члана 56. и 62. став 1. КЗ РС оптуженом је изречена мјера безбједности одузимања пиштоља марке "Берета 9000 С", калибра 9 мм, Пара, фабрички број ..., са оквиром и 7 метака истог калибра.

На основу члана 100. став 1. ЗКП одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Оштећени су на основу члана 108. став 4. ЗКП са имовинскоправним захтјевом у цјелини упућени на парницу.

Против те пресуде благовремено је изјавио жалбу окружни тужилац због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка ј) и става 2. ЗКП, повреде Кривичног закона и погрешно и непотпуно утврђеног

чињеничног стања. Жалба предлаже да се побијана пресуда укине и одреди одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске.

Бранилац оптуженог је поднио одговор на жалбу у коме је предложио да се жалба тужиоца као неоснована одбије и побијана пресуда потврди.

На сједници вијећа републички тужилац је изложио жалбу окружног тужиоца и остао код навода и приједлога из жалбе, а бранилац оптуженог је изложио одговор на жалбу, остао код навода и приједлога из одговора, а што је подржао и оптужени.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбу и одговор на жалбу, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка ј) ЗКП коју жалба види у неразумљивости изреке пресуде те да у пресуди нису наведени разлози о одлучним чињеницама, као и да је првостепени суд у току главног претреса и приликом доношења пресуде неправилно примјенио одредбе Закона о кривичном поступку које су биле од утицаја на законито и правилно доношење пресуде, по оцјени овога суда нису почињене. У овом основу побијања пресуде жалба истиче да се из изреке побијане пресуде, не може закључити по ком правном основу је суд ту пресуду донио, јер да навођење одредбе члана 298. тачка б) ЗКП у уводу пресуде, чини изреку пресуде неразумљивом. Овај жалбени приговор није основан. Изрека пресуде је јасна и разумљива, она садржи чињенице и околности које чине обиљежје кривичног дјела које се оптуженом ставља на терет потврђеном оптужницом, а пропуштањем да се у изреци наведе основ по којем је оптужени ослобођен од оптужбе, не чини ту изреку неразумљивом. Ово због тога што одредба члана 304. став 9. ЗКП прописује, да ако се оптужени ослобађа од оптужбе у образложењу ће се навести из којих се разлога наведених у члану 298. ЗКП, то чини.

Није учињена ни битна повреда одредаба члана 311. став 2. ЗКП, коју жалба види у томе да пресуда не садржи ваљано образложење о процесном својству др Ш. Х. који је саслушан на главном претресу, јер је тужилац на главном претресу приговорио да се овај вјештак не налази на листи вјештака које је утврдило Министарство правде Федерације, те да је извођењем овог доказа по приједлогу одбране првостепени суд починио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП, што је у овом случају имало утицаја на законито и правилно доношење пресуде.

Ни овај приговор жалбе није основан, јер је првостепени суд процесним рјешењем са главног претреса од 05.02.2010. године прихватио приједлог одбране да се др Ш. Х. који је по наредби тужиоца у фази истраге као вјештак неуропсихијатар дао свој писмени налаз и мишљење, саслуша као вјештак одбране, јер тужилац у оптужници, у дијелу који се односи на приједлог доказа које треба извести на главном претресу није предложио извођење доказа саслушањем овог вјештака. Што се тиче приговора да вјештак др Ш. Х. није на листи сталних судских вјештака, ни тај приговор није од утицаја на правилно и законито доношење пресуде, јер је вјештак стручно лице које се ангажује када је за утврђивање одређених чињеница у поступку пред судом потребно стручно

знање са којим суд не располаже, па је без утицаја тврдња жалбе да овај вјештак није на листи сталних судских вјештака.

У вези са жалбеним приговором да је вјештачење др Ш. Х. имало одлучујућу улогу у доношењу одлуке о неурачунљивости оптуженог, те да је због тога суд могао у смислу члана 276. став 2. тачка д) ЗКП евентуално наложити ново вјештачење, овај суд наглашава да ни тај приговор није основан из разлога што доказе на главном претресу изводе странке, што претпоставља да оне требају пратећи ток доказног поступка процјенити да ли има потребе да се доказни поступак у одређеном смислу допуни или не. Извођење доказа у смислу члана 276. став 2. тачка д) ЗКП може наредити суд, али у овом случају првостепени суд је правилно оцијенио да за извођењем таквих доказа није било потребе.

Кључни приговори жалбе тужиоца се односе на мањкавост чињеничне основе побијане пресуде у дијелу који се односи на чињенице и околности на основу којих је првостепени суд утврдио да оптужени у вријеме извршења дјела није био способан да схвати значај дјела и да управља својим поступцима.

У овом основу побијања пресуде жалба истиче да је првостепени суд своја утврђења о томе засновао на налазима тима вјештака УКЦ у Т., др А. С., специјалисте форезничке психијатрије, др А. К., специјалисте неуропсихијатра и епилептолога и Е. З., психолога, те налаза вјештака др Ш. Х., а одбио да прихвати налаз и мишљење вјештака Психијатријске болнице С. др З. Л., специјалисте неуропсихијатра и др Р. Ђ., такође специјалисте неуропсихијатра, те психолога Б. Н.

Износећи приговоре у овом основу побијања пресуде жалба указује на неувјерљивост свједочења вјештака УКЦ Т., истичући да су на бројна питања која су им постављана од стране тужиоца одговарали уопштено, позивајући се на научна сазнања из области својих специјалности, губећи при томе из вида догађај који је предмет поступка пред судом. Посебно жалба замјера побијаној пресуди што је прихватила налаз вјештака др Ш. Х., јер овај вјештак у своједочењу на главном претресу није дао ваљано образложење о стању у којем се налазио оптужени у вријеме извршења дјела, јер се није изјаснио о којој врсти сумрачног стања се радило код оптуженог те о каквој врсти епилептичног напада се радило да би оптужени могао доћи у сумрачно стање. Ово нарочито ако је претходно редовно користио одговарајућу терапију. Критикујући закључке побијане пресуде о прихватању налаза вјештака УКЦ Т. и вјештака Ш. Х., жалба истиче да је првостепени суд неосновано одбио прихватити налаз вјештака Психијатријске клинике С. из којег произилази да се оптужени у вријеме извршења дјела налазио у стању повишене емоционалне напетости са афектом гњева и да је његова способност да схвати значај дјела као и могућност да управља поступцима била смањена до степена битног, али не и битно. Због тога жалба сматра да је чињенично стање у дијелу у којем је побијана пресуда прихватила да оптужени није био способан да схвати значај дјела и да управља својим поступцима погрешно и непотпуно утврђено.

Изнесени приговори по оцјени овога суда нису основани.

Побијана пресуда је све налазе вјештачења по вјештацима неуропсихијатрима, правилно оцјенила у смислу члана 295. став 2. ЗКП те правилно поступила када је прихватајући налазе вјештака УКЦ Т. и др Ш. Х. закључила да оптужени у вријеме извршења дјела није био способан да схвати значај дјела, нити да управља својим поступцима. О томе зашто је ове налазе прихватила, побијана пресуда је на странама 13 - 28 изнијела детаљно образложење које и овај суд прихвата. Наиме, прије свега је побијана пресуда детаљно изнијела садржај налаза вјештака др Ш. Х., Психијатријске клинике С. и УКЦ Т.

У образложењу побијане пресуде су изнесени садржаји налаза и мишљења свих вјештака, садржаји одговора на питања која су вјештацима одбране постављана у директном испитивању од стране браниоца и оптуженог као и унакрсном испитивању од стране тужиоца. Исто се односи и на садржај питања која су постављана вјештацима Психијатријске клинике С. у директном испитивању од стране тужиоца и у унакрсном испитивању од стране оптуженог и његовог браниоца. Анализом садржаја налаза вјештака одбране с једне и налаза вјештака Психијатријске клинике С., као доказа тужилаштва, побијана пресуда се одредјелила да прихвати налазе вјештака одбране образлажући такав свој став не само увјерљивошћу садржаја ових налаза и датих одговора на постављена им питања, већ је то учинила указујући на непотпуност вјештака Психијатријске клинике С. и датих одговора на постављена им питања у унакрсном испитивању од стране тужиоца, већ и због тога што тим вјештака Психијатријске клинике С. није у току вјештачења укључио и специјалисту епилептолога, оптуженом је укинута антиепилептичка терапија, из мишљења ових вјештака произилази да код оптуженог није утврђено постојање душевне болести, душевне заосталости нити привременог душевног поремећаја, иако из налаза ових вјештака произилази да оптужени болује од епилепсије. Овај тим у писаном налазу а и у свједочењу на главном претресу у исказима које су дали вјештаци тврди да оптужени у вријеме извршења дјела није имао епилептични напад.

Насупрот томе тим вјештака УКЦ Т. је у писаном налазу и мишљењу које се заснива, не само на психијатријском посматрању оптуженог у Психијатријској клиници у Т. од 14.12. до 29.12.2009. године, већ и на основу медицинске документације о лијечењу оптуженог од епилепсије, на основу хетероanamнестичких података до којих је дошао кроз интервјуе са сродницима оптуженог (супругом, братом и братићем), у мишљењу истакао да оптужени болује од трајне неуропсихијатријске болести и то епилепсије симптоматске генезе, порекла лијевог темпоралног лобуса мозга, да је у вријеме извршења дјела оптужени имао комплексни епилепсијски напад са постикталним сумрачним стањем током ког пацијент (оптужени) није свјестан својих поступака и за који период постоји потпуна амнезија, те да оптужени у вријеме извршења дјела није могао схватити значај дјела, нити је био у стању управљати својим поступцима.

Побијана пресуда је стога правилно поступила када је са разлога које је навела у образложењу прихватила вјештачења вјештака УКЦ Т. и др Ш. Х., а одбацила као неприхватљив налаз вјештака Неуропсихијатријске клинике С. Такав став побијане пресуде прихвата и овај суд. Уз све речено, овај суд наглашава да су вјештаци УКЦ Т., посебно вјештак др А. К., епилептолог, а што

је у свом свједочењу потврдио и вјештак форезнички психијатар др А. С. били категорични у томе да се оптуженом у току неуропсихијатријског посматрања у Психијатријској клиници С. није смјела искључити антиепилептичка терапија и да се ова терапија искључује само у случају када се пацијент (у овом случају оптужени) припрема за оперативни захват. Осим тога вјештаци УКЦ Т. су децидни у ставу да је оптужени у вријеме извршења дјела имао комплексни епилептички напад, детаљно су објаснили на основу чега су дали такво мишљење, истичући при томе да су упориште за такав закључак имали не само на основу психијатријског посматрања оптуженог већ и раније медицинске документације из које произилази да је он у периоду од 1995. године имао више епилептичних напада што је потврђено не само приложеном медицинском документацијом коју су имали на располагању, већ и на основу хетероанамнестичких података које су добили од сродника оптуженог који су се изјашњавали о понашању оптуженог у ситуацијама када је такве напада имао. Коначно вјештаци УКЦ Т. су због тога што су код оптуженог утврдили епилепсију симптоматске генезе, порекла лијевог темпоралног лобуса мозга утврдили, а супротно налазу вјештака Психијатријске клинике С. из којег произилази да оптужени уопште није имао епилептични напад, да оптужени болује од трајне неуропсихијатријске болести од које се не може излјечити, али се уз одговарајућу терапију, та болест може контролисати. Вјештаци Психијатријске клинике С. истина утврђују постојање епилепсије, али искључују постојање епилептичког напада у вријеме извршења дјела. Ови вјештаци своје мишљење и по оцјени овога суда претежно заснивају на понашању оптуженог пре извршења дјела као и након извршења дјела, па су из таквог понашања и закључили да је способност оптуженог да схвати значај дјела и управља својим поступцима била смањена, али не битно.

И вјештаци УКЦ Т. су имали у виду понашање оптуженог прије, у току и после извршења дјела али су закључили да оптужени у вријеме извршења дјела није био способан да схвати значај дјела нити да управља својим поступцима.

Из наведених разлога овај суд налази да је првостепени суд доносио пресуду на основу члана 298. тачка б) ЗКП чињенично стање када је о урачуњљивости ријеч утврдио потпуно и правилно, да није починио битне повреде на које се указује жалбом тужиоца, а није ни повриједио Кривични закон јер је правилно утврдио да у овом случају постоји околност која искључује кривичну одговорност, а та околност је да оптужени у вријеме извршења дјела које му се ставља на терет није био у стању да схвати значај дјела нити у стању да управља својим поступцима.

Стога овај суд налази да жалба окружног тужиоца није основана, због чега је ваљало ту жалбу одбити на основу члана 327. ЗКП и побијану пресуду потврдити.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
мр Вељко Икановић

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић